

SERIÁL VELITEL

Zde krátce z obsahu:

Začátek školního roku je stejný i pro studenty vojenské vysoké školy. Do posledního ročníku nastupují dva kamarádi - Petr Lípa a Zdeněk Horák. Oba jsou navíc členy lehkooatletického družstva, které vede přísný, nesmlouvavý a trochu podivínský kapitán Marek. Po závěrečných zkouškách oba vstupují do strany a pracují v armádě, kde plní důležité a náročné úkoly. Jejich soukromé životy se odvíjejí od jejich práce. Manželství se rozpadávají, lásky chladnou, pracovní morálka klesá a přicházejí problémy.

Dále při listování dobového týdeníku Československé televize z 3. ledna 1982, kdy se seriál poprvé objevil na obrazovkách, jsem narazil na tuto dobovou pozvánku:

Zřejmě by dalo dost práce najít mezi námi někoho, kdo neměl, nemá nebo nebude mít něco společného se životem vojenským; kdo sám — nebo někdo z jeho nejbližších, blízkých či vzdálenějších příbuzných - nezavzpomíná nebo se nepřipravuje na dva roky základní vojenské služby. Na dva roky života, během nichž chlapci dospívají v muže . . . A právě proto, že je nás tolik, pro něž pojmy vojna, vojáci jsou téměř až důvěrně známé, přichází na naše obrazovky nový šestidílný seriál, který bude vyprávět o životě příslušníků naší armády a současně nám připomene, jak náročné a odpovědné je i v dnešní, mírové době povolání důstojníka. Velitele.

Ano, Velitel je název nového seriálu a my v něm těch velitelů poznáme mnoho; přesto soustředíme pozornost především na mladého posluchače a později absolventa Vysoké školy pozemního vojska poručíka Petra Lípu. Na velitele-začátečníka, který si teprve hledá cestu k těm, jimž má velet. Jsou to chlapci ne o mnoho mladší než je on sám, a proto se jeho začátky neobejdou bez konfliktů, neúspěchů i proher. Vždyť každý mladý člověk na prahu svého povolání si teprve sám v sobě ujasňuje vztah ke své profesi. A profese poručíka Lípy vyžaduje nejen odborné předpoklady a vysoké morální a politické uvědomění, ale i psychologické a pedagogické vlohy, protože každý velící důstojník je za chlapce, kteří přicházejí vykonávat dvouletou základní vojenskou službu, odpovědný nejen po stránce odborného výcviku, ale musí se snažit je i lidsky a morálně formovat. Ty dva roky strávené na vojně nesmějí být jenom jakýmsi přežitím v uniformě někde v kasárnách a na cvičišti. Trendem dnešní moderní armády je komplexní výchova mladého člověka, ve které nechybí ani kultura, sport, věda a technika; ideově politické cíle jsou pak samozřejmě. Povolání důstojníka vyžaduje beze zbytku celého člověka, celého chlapa, a proto je i vstup mladého Petra Lípy do tohoto povolání tolik nesnadný. Seriál Velitel nevypráví však jenom o trampotách poručíka Lípy. Jeho autoři L. Langpaul, M. Broumský a P. Hanuš nešetřili ani humorem, na své si přijdou i příznivci dramatických situací, objeví se zde i kriminální zápletky a nechybí samozřejmě ani koření každého poutavého seriálu - láska, zrada, intriky, boj s pohodlností a konformismem.

Toto je článek, který vyšel pod podpisem - is

Dále dobová reakce diváků na tento seriál (z března 1982):

VELITEL ■ Chci vám poděkovat za seriál Velitel, který se mi moc líbí a hlavně za svoji maminku, která si posteskla, kdyby neměla zchromlé prsty, že by vám napsala, jak se těší na neděli a na opakování ve středu. Hlavně fandí P. Lípovi a jeho představitele A. Procházku má ráda jako by byl její syn. Tolik mu přála, že se sešel na spartakiádě s Klárou. Říkala mi, že se jí také hezky spalo. Mamince bude 7. února 75 let a za celý svůj život se tolik napracovala ve prospěch všech lidí v zemědělském družstvu v Býchorách a nebyť nemocného srdce, pracovala by dodnes. Ráda se dívá na televizní pořady a seriál Velitel je prý její mládí. Vidím, jak se celá prozáří zvláštním světlem v očích a vzpomíná, když jako mladičké děvče přišla do Čáslavi, města vojáků, do rodiny malíře Jana Cumpelíka se učit šít. Všechny ty vzpomínky v ní ožijou při sledování tohoto seriálu. Proto jsem se rozhodla, že vám napíši o tom, jak A. Procházka v Petru Lípovi mamince prosvětlil svou roli její dny stáří.
V ě r a Č e p e l á k o v á, Kolín

■ Podakujte prosím vás, všetkým tým, čo sa podieľali na seriáli Veliteľ. Zvlášť podakujte hlavnému predstaviteľovi Petra Lípu — Antonínu Prochádzkovi. Postava Petra Lípu bola iste od začiatku tohto seriálu každému sympatická. Zaujala ma jeho húževnatosť a úsilie prekonávať problémy vlastnou silou a schopnosťou. Mám 13 rokov a spolu s hrdinami seriálu prežívam všetky úspechy aj neúspechy v každodennej práci i osobnom živote. Videla som už mnoho filmov o vojenskom prostredí, no tento ma zaujal vari najviac. Patrí k mojim najobľúbenejším programom. Iveta D r a h ň á k o v á , Oščodmca

■ Je to vynikající seriál jak po výtvarné a režijní stránce, tak 1 po stránce herecké. Mně osobně se nejvíce líbí hlavní hrdina Petr Lípa v podání herce Ant Procházky. Tím ale nechci říci, že výkony ostatních herců nijak neoslňily. Právě naopak výkony všech byly vynikající. Je to však velká škoda, že seriál končí. Myslím, že by měl pokračovat a moc se za to přimlouvám. Jistě víme, co dovedou a dovedli imperialisté a musíme být proto připraveni na různé podmínky boje a řádně se na ně připravovat abychom si uhájili naši socialistickou vlast a klid a mír na celém světě. Proto se musíme všichni o to přičinit Já jsem také absolvoval základní vojenskou službu o vím, co naši velitelé na nás vyžadovali. V dnešní době, kdyby k něčemu došlo, tak musíme být po všech stránkách připraveni. Chtěl bych poděkovat jak tvůrcům, tak i hercům a vojákům za předvedené výkony. Přimlouvám se za pokračování seriálu. Eduard Kubas , Bohumín

■ I když jsem nikdy do televize nepsal a nehodnotil žádný pořad, tentokrát musím. Po šest večerů jsme celá rodina s napětím sledovali seriál Velitel, a nemohli se dočkat další neděle, kdy bude pokračovat Chtěl bych poděkovat autorům za výborný a trochu neobvyklý námět a hlavně hlavnímu představiteli Antonínu Procházkovi. A jsem na rozpacích, kdybych se měl rozhodnout mezi Nemocnicí a tímto seriálem, neboť byl opravdu nádherný. Co na závěr? Přát vám, aby se dařily další pořady tak dobře jako tento. Díky. Vladimír Fiala, Zadní Chodov

■ Po Nemocnici na kraji města, která patří k tomu nejlepšímu, co bylo v poslední době vysíláno, je Velitel zklamáním a prohrou. Je to skoro na úrovni zájezdových programů, které

jsme vídali na vojně. Autoři se moc nenamáhali, zaplnili seriál dokumentárními záběry a nic víc. Kumštu — tedy dramatické tvorby, je tam zoufale málo. V. B r n e k, Ostrov n. Ohří

VELITEL ■ S nevšedním zájmem jsme sledovali váš seriál z vojenského prostředí. Po šest týdnů jsme prožívali u televizorů vzrušující chvíle s hlavními postavami zdařilého seriálu. Seriál z tohoto pro mnohé atraktivního prostředí nám barvitě vylíčil skutečně náročný, tvrdý a chlapecký život příslušníků ČSLA. Mnozí lidé žijí v mylném přesvědčení, že život vojáků z povolání je snadný, ale vy jste svým seriálem pravdivě vykreslili jejich každodenní, náročné úkoly, se kterými se musí potýkat. Seriál nejen ukázal život vojáků v zaměstnání, ale byl také věrným pohledem do jejich soukromí a nesnadného rodinného života. Autoři ukázali, že i seriál s vojenskou tematikou může být zajímavý a upoutat televizní diváky stejně jako Dietlovy seriály. Ještě jednou děkujeme autorům za krásné chvíle u obrazovek. Stály opravdu za to. Přejeme si ještě hodně pořadů z vojenského prostředí realizovaných se stejným citem a porozuměním. Za kolektiv lanové dráhy Pec pod Sněžkou Jaroslav Péza

DOPISY DIVÁKŮ VELITEL ■ Žádný seriál mě nepřiměl k tomu, abych napsala. Výjimku však tvoří právě vysílaný seriál Velitel. Seriál ještě neskončil, ale už dnes ho mohu hodnotit jako velice zdařilý a úspěšný. Musím se přiznat, že vojenské prostředí a vše co s válkou souvisí mi bylo vždy cizí. A právě váš seriál se zasloužil o to, že mi přiblížil život lidí v „zeleném“, jeho smutné i veselé stránky, jejich starosti i radosti. Šťastnou ruku jste měli i při volbě herců. Chtěla bych touto cestou poblahopřát mladému herci Antonínu Procházkovi za krásně ztvárněnou roli npor. Petra Lípy. Získal si sympatie mnohých diváků a všichni mu moc fandí. Ukázky naší bojové techniky ve mně zanechaly hluboký a nezapomenutelný dojem. S tak vyspělou technikou, jakou máme, a za spolupráce našich spojenců Varšavské smlouvy, se ubráníme i proti tomu nejstrašnějšímu nepříteli a uchráníme tak naši krásnou socialistickou vlast. Opravdu je to velice zdařilý seriál. K r i s t a F o j t í k o v á , Opava

■ Tento seriál mne velmi zaujal svým opravdovým zobrazením života velitelů ČSLA, zvláště pak velitelů mladých — začátečníků. Jednotlivé postavy jsou tak skutečné, že mi ani nepřipadá, že to jsou herci. Já sám jsem kdysi takto začínal, neboť jsem byl též vojákem z povolání a umím dobře posoudit radosti i strasti vojenského života, které se často promítají i do soukromého života vojáků z povolání a jejich rodin. Podle mého názoru je velmi užitečné a prospěšné uvedení takového seriálu do vysílání; myslím si, že je dobré ukázat soukromí a službu mladých velitelů, jejich problémy osobní o služební, získávání praktických vojenských znalostí, umění dobře se rozhodnout, nést důsledky za nesprávné rozhodnutí, problémy s výchovou vojáků stejně starých jako sám velitel, přístup nadřízených k podřízeným a opačně, ale i jednotlivé charaktery a povahy. Je to seriál, který již dávno na obrazovku patřil, aby mohl být zhlédnut velkým počtem diváků. Myslím, že jste udělali zase kus dobré práce. B o h u m i l P a r k á n , Nové Město

■ Zpočátku jsem myslela, že mě seriál nebude zajímat, ale mýlila jsem se. Jsem totiž studentkou 3. ročníku gymnázia a vojenský život mě doposud nezajímal. Přesto jsem neodolala a na první díl se podívala. Od té doby netrpělivě čekám na nedělní večer. Vysílali jste již mnoho seriálů (i z našeho studentského prostředí), ale tento je úplně jiný. Myslím, že nám podává dost přesný obraz o životě našich vojáků ve službě i v soukromí. Je plný humoru a je i napínavý. Představitelům hlavních rolí se úspěšně podařilo vžít se do situace našich vojáků. Ivana D v o r n í k o v á , Frýdek-Místek

V rubrice NAPSALI O TELEVIZI týdeníku ČST - 10/82 je další reakce na seriál:

Před nedávnem na obrazovkách odezněl další z dnes už početné rodiny našich původních seriálů, šestidílný Velitel. Doplnil jistou tématickou mezeru, neboť zaměřil svou pozornost no hrdiny v naší dramatické tvorbě málo frekventované, na důstojníky Čs. lidové armády. Trojice scenáristů L Langpaul, M. Broumský a P. Hanuš spolu s režisérem Z. Kubečkem se pokusili přiblížit svět, o němž široká veřejnost mnoho neví. Snažili se ukázat osobnost důstojníka z povolání pokud možno v celistvém záběru, a zvolili k tomu pohled na jednu z rozhodujících etap v životě mladého důstojníka Petra Lípy, v níž se formovaly jeho postoje profesionální stejně tak jako jeho zázemí v soukromém životě. Viděli jsme seriál o člověku, který se snaží být vojákům dobrým velitelem. Odhlédnuto od obsahové závažnosti a angažovanosti látky zůstalo ve scenáristické úrovni stejně jako v realizaci mnoho rezerv. Především nelze přehlédnout některé nedostatky ryze technického rázu. Dalším faktorem, který oslabil účinek díla, byla rozdílná kvalita hereckých výkonů. V diváckém povědomí však nepochybně trvale zapsán zůstane Antonín Procházka, jehož prostřednictvím

autoři především k divákům promlouvali.

Marta Švagrová, Svobodná slovo, ltf. 2

Co říci závěrem, snad Vás seriál Velitel zaujme jako diváky v roce 1982 v jeho prvním uvedení na obrazovky ČST.

Zde je i dobový článek s

fotky http://media1.webgarden.cz/images/media1:5b030021445b4.jpg/velitel_1.JPG

Pár kuriozit při natáčení seriálu Velitel. ČST žádá 9. června 1982, tedy již po odvysílání seriálu FS Barrandov o zaplacení výplaty s. Nožičkovi, aby seriál mohl být uzavřen.

A ještě jedna interní komunikace ČST:

ČESKOSLOVENSKA TELEVIZE PRAHA interní odd.

Vážený soudruhu řediteli, na základě rušivé asynchronosti vysílání třetí epochy seriálu "Velitel" podtitul "Velká zkouška" bylo následně po nedělním odvysílání provedeno v pondělí 18.1.1982 šetření s následujícím výsledkem. Bezprostředně při vysílání 17.1.1982 byl první díl filmu 16 mm SEP MAG zastaven po dojetí a na posledním obrazovém okénku byl na zvukovém pásu udělán kříž v místě dotyku mgf. pásku se zvukovou hlavou. Poté byl film převinut zpět na začátek a bylo zjištěno, že start obrazového políčka se kryje přesně se startem zvukového pásu. Tato zkouška byla provedena za účasti technických pracovníků PS ODK 1, vedoucího vysílací směny ing. Lišky a provozního inženýra celopodnikové směny s.

Gutmana. Tímto způsobem bylo potvrzeno správné založení filmové kopie před vysíláním. Na základě subjektivního posouzení byla odhadnuta odchylka synchronosti asi o 8 - 10 obrazových políček. V pondělí proběhly kontrolní projekce za účasti vedoucích pracovníků úseku provozů (ing. Bazaly, Marešové, Novotného a dalších) na vysílacím pracovišti ODK 1 na elektronickém filmovém projektoru fy Bosch Pernseh 16 mm, dále na stejném typu projektoru ve II. SB pracovišti FS 13 a v projekci TP 4 na plátno. Při všech projekcích byla konstatována rušivá asynchronost snímaného filmu, zejména při postsynchronech je v dialozích zvláště výrazný asynchron. Vzhledem k tomu, že bylo nutno zajistit přijatelnou technickou kvalitu při vysílání reprízy této třetí epochy, bylo přikročeno s. Marešovou k nucenému střihu do této kopie. Střih byl proveden mezi dílem A + B prvního dílu, ve zvukové části asi o čtyři obrazová okénka. Tato úprava přispěla k částečnému zlepšení při vysílání dne 20.1.1982. Přesto při další kontrole, po odvysílání reprízy byla vyhodnocena asynchronost v některých záběrech o tři až čtyři okénka, což vysvětluje vysokou rozdílnost při premiérovém vysílání dne 17.1.1982. Vzhledem k tomu, že na všech zkoušených projektorech je souběh obrazové a zvukové pásky zajišťován pevným mechanickým spojením, je možné konstatovat, že příčinou rušivé závady synchronosti při vysílání byl špatný technický stav vysílací kopie. Závěrem navrhuji: 1) Uplatnit arbitrážní řízení vůči Filmovým laboratorům a Filmovému studiu Barandov, Zároveň projednat včasnost dodávaných materiálů* Pátou epochu "Velitele" ČST pro závažné nedostatky při projekci dne 22.1.1982 nepřijala a další závěrečné díly jsou ještě ve výrobě. Tato skutečnost prakticky vylučuje možnost oprav ještě před vysíláním a může způsobit, že nekvalitní materiály nebudou v ČST v daném termínu odvysílány. 2) Ukládám vedoucím filmového provozu zvýšit důraz na technickou kvalitu předávacích projekcí ze strany VVKF. Ukládám vedoucímu televizního technického provozu, koordinace provozu a filmového provozu za spolupráce zakázkového oddělení zabezpečit předávací projekce filmových pořadů vyráběných v zakázce, na elektronických filmových snímačích na KH. 4) Zároveň doporučuji, aby v případě, že kvalita předávaných filmových materiálů bude hodnocena stupni 0 příp, D, aby o tomto byl okamžitě vyrozuměn šéfredaktor příslušné redakce, šéfredaktor HRP a vedoucí úseku provozů.'

Titulky po skončení 6. dílu:

Viděli jste 6* díl seriálu VELITEL Scénář: Pavel Hanuš Bedřich Kubala Marie Loucká Hráli: Npor. - Kpt. Lípa Petr Antonín Procházka Npor. Zdeněk Horák Jaromír Sternberg Plk. Skála Svatopluk Matyáš Major Mareš František Vicena Major Šiška Karel Urbánek Prap. švéda Miroslav Zounar Npor. Berger Vítězslav Jandák Por. *rál JaronlrvDrbohlav Major VB Rott Jan Pohan Četař Bublík Jindřich Hinke Svobodník Lopata Vlastimil Zavřel Svobodník Hrnčiar Vladimír Obšil Vojín Decastello Roman Skamene Npor. Janoušek Jaroslav Satoranský Matka Lípová Antonie Hegerlíková Klárka Lípová Lenka Pichlíková Irena Bajerové Jorga Kotrbová Vlasta Horáková Marta Hrachovinové Jana Králové Ludmila šafářová Virt Zdeněk Dítě Virtová Míla Myslíková šus ta František Fiiipovský Zelený Lubomír Lipský Předsedkyně MěNV Miluše Zoubková Janoušková Jana Qýrová Švédové Marta Richterové Host v restauraci Robert Vrchota

Dále hráli: Vladimír Pospíšil, Pavel Soukup, Jiří Zavřel

Rozpočet seriálu v Kčs 16 479 000

Krátká ukázka ze seriálu <https://www.youtube.com/watch?v=EVKpaRERWcU>

Radim Janíček (autor článku)

-----

zdroj: <https://www.csfd.cz/film/228245-velitel/komentare/>

http://media1.webgarden.cz/images/media1:5b030021445b4.jpg/velitel_1.JPG

další zdroje:

Spisový archiv a fototéka ČT

Signatury materiálů:

+Sc-1981_260_Velitel 1.-6.díl

+Red_k302_inv2275_Velitel. 1-6.díl_OCR

Týdeník čs. televize 1/1982

Týdeník čs. televize 10+11/1982